

PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ, 2022. – 2023.

Udio državnih proračunskih sredstava za IR u BDP-u u 2022. iznosio je 0,65%

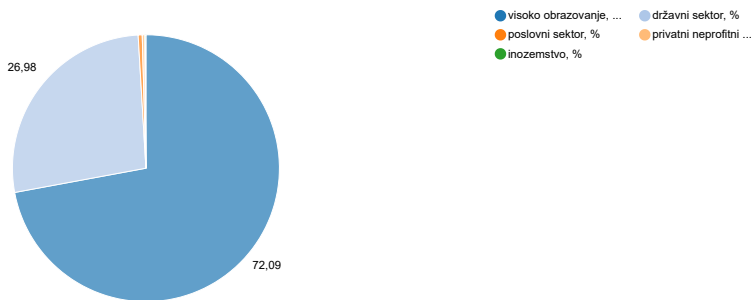
U 2022. u Republici Hrvatskoj utrošeno je 3,35 milijardi kuna sredstava državnog proračuna za aktivnost istraživanja i razvoja (IR-a).

Najveći udio sredstava državnog proračuna za IR u 2022. izdvojen je za sektor visokog obrazovanja (72,09%). Slijedi državni sektor s 26,98%, a najmanje je sredstava bilo namijenjeno privatnome neprofitnom sektoru (0,31%) i inozemstvu (0,13%).

Prema društveno-ekonomskim ciljevima, najviše sredstava državnog proračuna za IR u 2022. bilo je utrošeno za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta (63,70%). Slijedi cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta) s 23,01%, a najmanje sredstava bilo je utrošeno za cilj Istraživanje i iskorištavanje svemira (0,01%).

Planirana sredstva za IR iz državnog proračuna u 2023. (prema donesenom proračunu za 2023.) iznosila su 3,78 milijardi kuna (0,50 milijardi eura), od čega je više od polovice sredstava (60,65%) planirano za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta.

G-1. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2022.

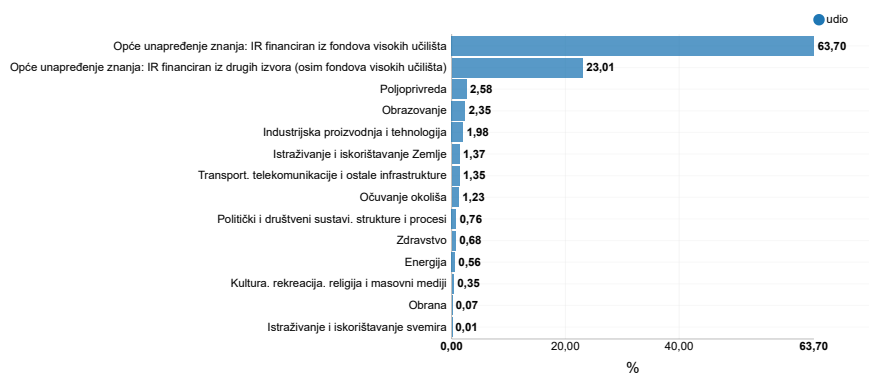

1. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA I SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2022.

tis. kuna

	Ukupno	Poslovni sektor	Državni sektor	Visoko obrazovanje	Privatni neprofitni sektor	Inozemstvo
Ukupno	3 353 745	16 455	904 895	2 417 567	10 345	4 483
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	46 004	-	22 247	22 196	1 561	-
Očuvanje okoliša	41 373	45	32 062	9 266	-	-
Istraživanje i iskorištavanje svemira	170	-	-	170	-	-
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	45 313	362	1 702	43 249	-	-
Energija	18 937	769	-	18 168	-	-
Industrijska proizvodnja i tehnologija	66 381	1 813	-	64 547	21	-
Zdravstvo	22 916	1 100	15 121	6 695	-	-
Poljoprivreda	86 611	1 089	79 158	6 327	37	-
Obrazovanje	78 652	919	1 786	75 947	-	-
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	11 770	-	4 178	7 592	-	-
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	25 497	521	21 633	3 323	20	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	2 136 222	-	61 989	2 074 233	-	-
Prirodne znanosti	183 858	-	30 546	153 312	-	-
Tehničke znanosti	550 534	-	-	550 534	-	-
Biomedicina i zdravstvo	488 543	-	9 311	479 232	-	-
Biotehničke znanosti	158 437	-	4 489	153 948	-	-
Društvene znanosti	447 081	-	9 216	437 865	-	-
Humanističke znanosti	307 769	-	8 427	299 342	-	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	771 544	7 482	665 019	85 854	8 706	4 483
Prirodne znanosti	335 085	195	326 409	7 386	-	1 095
Tehničke znanosti	28 800	4 577	58	22 539	850	776
Biomedicina i zdravstvo	122 452	74	101 752	19 457	319	850
Biotehničke znanosti	57 344	2 119	48 047	6 250	579	349
Društvene znanosti	118 147	517	98 761	18 068	-	801
Humanističke znanosti	109 716	-	89 992	12 154	6 958	612
Obrana	2 355	2 355	-	-	-	-

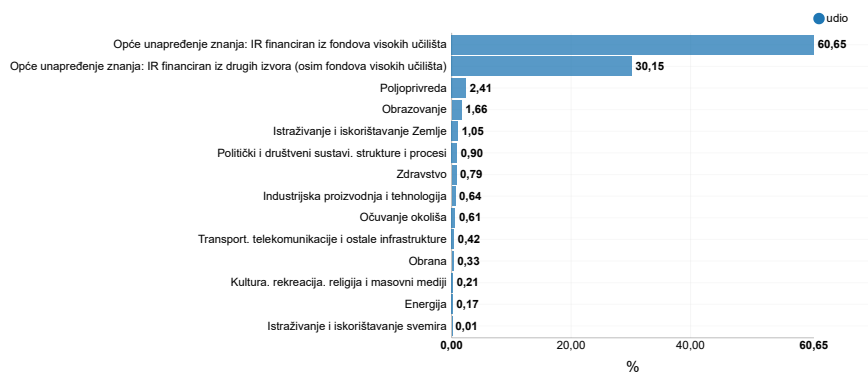
G-2. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (STVARNI IZDACI) U 2022.

2. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2023.) PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA ZA 2023.

	Ukupno	
	tis. kuna	tis. eura
Ukupno	3 782 833	502 068
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	39 603	5 256
Očuvanje okoliša	23 294	3 092
Istraživanje i iskorištavanje svemira	221	29
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	15 843	2 103
Energija	6 367	845
Industrijska proizvodnja i tehnologija	24 467	3 247
Zdravstvo	29 928	3 972
Poljoprivreda	91 057	12 085
Obrazovanje	62 743	8 327
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	8 036	1 067
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	33 978	4 510
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	2 294 270	304 502
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	1 140 639	151 389
Obrana	12 387	1 644

G-3. UUDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2023.) U 2023.

3. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR ZA ZEMLJE EUROPSKE UNIJE I REPUBLIKU HRVATSKU U 2022.

96

	Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	Očuvanje okoliša	Istraživanje i iskorištavanje svemira	Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	Energija	Industrijska proizvodnja i tehnologija	Zdravstvo	Poljoprivreda	Obrazovanje	Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	Obrana
EU-27¹⁾	...	2,55	5,89	2,74	4,73	10,23	8,29	2,99	1,71	1,00	1,79	35,53	16,54	...
Hrvatska	1,83	0,55	0,00	0,78	0,37	0,79	0,54	2,37	1,63	0,13	1,51	59,41	30,06	0,02
Austrija	1,35	0,98	0,73	2,85	3,32	14,56	5,14	1,80	0,74	0,46	1,11	54,25	12,53	0,16
Belgija	1,52	0,65	7,99	0,49	1,89	34,67	1,79	2,57	0,32	1,50	2,58	17,73	25,18	1,11
Bugarska	9,31	0,35	1,11	4,37	0,30	5,91	3,13	19,36	0,99	0,88	1,54	12,66	39,69	0,41
Cipar	0,08	0,30	0,00	0,21	0,05	0,01	6,22	7,86	1,72	0,47	0,09	25,6	57,35	0,03
Češka	2,17	2,18	1,95	3,86	3,82	10,83	6,59	4,14	0,57	1,97	2,27	25,34	33,59	0,71
Danska	0,89	1,15	1,10	0,15	5,56	4,68	18,07	5,15	2,96	1,60	2,07	42,97	13,28	0,38
Estonija	1,46	1,25	4,90	0,41	0,51	4,28	1,84	5,27	0,09	0,76	3,72	16,79	56,48	2,22
Finska	0,61	7,28	3,10	1,17	4,23	18,00	2,10	2,88	0,46	0,41	2,50	29,97	25,35	1,93
Francuska	1,41	1,88	10,96	4,57	6,84	0,79	12,40	2,40	0,17	0,64	0,13	25,38	23,63	8,81
Grčka	2,06	2,13	2,76	8,16	2,20	15,52	10,40	3,26	0,73	9,54	7,28	30,59	3,49	1,86
Irska	1,33	2,28	2,97	0,66	2,86	17,37	6,44	9,94	4,91	0,86	1,21	17,68	31,49	0,00
Italija	6,58	2,66	14,37	1,99	3,35	7,09	12,69	2,33	2,86	1,04	3,30	38,44	2,73	0,58
Letonija	...	6,23	0,74	2,10	3,28	6,36	13,18	10,92	3,59	3,76	2,38	8,49	36,63	...
Litva	3,22	0,75	0,44	3,50	4,20	8,81	2,16	3,20	0,58	3,25	3,09	55,46	11,09	0,26
Luksemburg	0,00	2,31	0,07	0,61	0,09	9,56	19,16	0,13	2,65	0,06	4,69	31,52	29,16	0,00
Mađarska	1,42	3,72	8,13	13,22	7,96	11,37	12,57	5,82	8,56	0,45	3,42	1,59	14,8	6,98
Malta	0,65	0,60	1,08	0,29	2,96	1,70	4,82	2,65	0,51	0,84	3,54	80,36	...	0,00
Nizozemska	1,06	0,61	1,94	1,76	2,36	6,89	6,94	3,13	1,89	0,31	2,09	53,49	14,78	2,74
Njemačka	1,26	3,28	4,18	2,38	6,05	14,60	6,28	2,71	2,00	1,03	1,80	35,41	13,71	5,30
Poljska	0,04	0,62	0,49	0,39	1,69	0,99	2,98	0,20	0,16	0,15	0,22	50,06	37,58	4,44
Portugal	1,13	4,13	0,59	2,50	2,48	5,64	10,42	2,52	2,83	1,65	1,68	56,67	7,49	0,27
Rumunjska	1,69	3,32	25,26	1,26	1,22	20,98	0,83	2,95	0,94	0,70	1,59	...	36,68	2,58
Slovačka	2,05	3,08	2,04	1,62	1,01	6,78	7,29	2,39	1,62	3,64	1,93	43,24	20,61	2,69
Slovenija	2,89	5,64	0,27	2,24	4,04	10,68	12,32	5,20	1,84	2,18	3,24	0,28	48,24	0,95
Španjolska	0,60	3,27	5,58	3,09	2,54	8,72	11,49	6,26	3,04	0,84	1,09	31,10	17,99	4,40
Švedska	1,84	2,47	0,80	5,64	4,07	2,99	2,65	1,92	0,84	0,19	2,36	48,08	23,72	2,43

1) Podaci za zemlje Europske unije, osim za Bugarsku, Cipar, Francusku, Irsku, Letoniju i Maltu, privremeni su. Podaci za Dansku procijenjeni su.

Izvor podataka: Eurostat (internetske stranice https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gba_nabsfin07/default/table?lang=en)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha istraživanja

Ovim istraživanjem prikupljaju se podaci o izdvajanjima za IR iz državnog proračuna prema društveno-ekonomskim ciljevima, uključujući sve dotacije međunarodnim IR programima ili ustanovama u inozemstvu. Svrha istraživanja jest omogućiti praćenje istraživačko-razvojne politike države preko njezina financiranja aktivnosti IR-a. Za razliku od istraživanja nad organizacijama koje provode aktivnosti IR-a, ovo se istraživanje usredotočuje na organizacije koje financiraju aktivnosti IR-a.

Istraživanje se provodi na temelju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2023. godine (NN, br. 35/23.) i Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Pravna osnova Europske unije za provedbu istraživanja jest Odluka br. 1608/2003/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2003. o izradi i razvoju statistike Zajednice o znanosti i tehnologiji i Provedbena uredba Komisije (EU) br. 995/2012 od 26. listopada 2012. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Odluke br. 1608/2003/EZ.

Izvori podataka

Podaci su dobiveni statističkom obradom godišnjih izvještaja prikupljenih od proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna u 2023. Ministarstvo znanosti i obrazovanja – MZO popunilo je Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-1, a ostala državna tijela Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-2.

Prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), zajamčena je tajnost svih podataka koje izvještajne jedinice daju u obrascu. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se isključivo za statističke svrhe i objavljuju u agregiranom obliku.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj, 2022. – 2023. obuhvaćaju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna u Republici Hrvatskoj, tj. sva tijela koja su tijekom 2022. financirala i u 2023. planirala financirati aktivnost IR-a. Podaci se temelje na stvarnim proračunskim izdacima za 2022. (svote efektivno isplaćene tijekom godine) i donesenom proračunu za 2023. (svote koje je izglasao Hrvatski sabor prije rebalansa proračuna).

Priopćenje uključuje podatke o financijskim sredstvima koja je MZO izravno uzeo za svrhu IR-a u 2022. iz aktivnosti državnog proračuna Republike Hrvatske u nadležnosti Ministarstva te podatke koje su MZO-u dostavile izvještajne jedinice. Priopćenje uključuje podatke vezane za ustanove iz sustava znanosti i visokog obrazovanja (visoka učilišta i javni znanstveni instituti).

Od listopada 2013. MZO više ne financira znanstveno-istraživačke projekte (zProjekte). Financiranje istraživačkih projekata provodi Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) programom Istraživački projekt i ostalim programima, kao što su Uspostavni istraživački projekti.

Podaci objavljeni u ovom Priopćenju usporedivi su s podacima za prethodne godine, uključujući podatke za 2009. i 2010.

Istraživanje se provodi u skladu s međunarodno prihvaćenim standardom koji je postavio OECD i objavio u Priručniku Frascati 2015.

Definicije i objašnjenja

Definicije područja IR-a temelje se na međunarodnoj metodologiji – Priručniku Frascati 2015. (*Frascati Manual, 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*, izdavač: OECD, Pariz, 2015.).

Za promatranje raspodjele državnih proračunskih sredstava prema društveno-ekonomskim ciljevima korištena je Nomenklatura za analizu i usporedbu znanstvenih programa i proračuna – NABS 2007, koja je povezana s Priručnikom Frascati. Ta nomenklatura u 13 kategorija opisuje društveno-ekonomske ciljeve, odnosno namjenu utrošenih sredstava za IR.

Istraživanje i razvoj jest kreativni sustavni stvaralački rad s ciljem uvećavanja količine znanja uključujući znanja o čovjeku, kulturi i društvu, kao i osmišljavanje novih primjena dostupnog znanja. Da bi neka aktivnost bila IR, mora zadovoljiti pet kriterija. Aktivnost mora biti: originalna (nova), kreativna, neizvjesna, sustavna i prenosiva i/ili ponovno izvediva. Pojam IR obuhvaća tri vrste aktivnosti: temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja.

Poslovni sektor obuhvaća poduzeća čija je glavna djelatnost proizvodnja roba i usluga za tržište po ekonomskoj cijeni. Uključuje i javna poduzeća te neprofitne ustanove koje su usmjerene na tržište.

Državni sektor obuhvaća sve jedinice središnje i lokalne države, uključujući fondove socijalne sigurnosti, osim visokih učilišta, kao i sve neprofitne ustanove koje nisu usmjerene na tržište, a kontrolira ih država i nisu dio sektora visokog obrazovanja.

Privatni neprofitni sektor obuhvaća neprofitne ustanove koje pružaju netržišna dobra ili usluge kućanstvima, tj. široj javnosti, osim onih koje kontrolira i uglavnom financira država, a njihovo je osnovno obilježje da ne mogu biti izvor dohotka ili dobiti jedinicama koje ih kontroliraju.

Visoko obrazovanje obuhvaća sva visoka učilišta koja pružaju programe formalnoga tercijarnog obrazovanja bez obzira na izvor financiranja ili pravni status, kao i sve istraživačke institute i centre čije su aktivnosti IR-a pod izravnom kontrolom ili kojima upravljaju ustanove tercijarnog obrazovanja.

Inozemstvo obuhvaća sve ustanove i pojedince koji se nalaze izvan političkih granica zemlje te sve međunarodne organizacije (osim poduzeća), uključujući objekte i postrojenja unutar granica zemlje.

Društveno-ekonomski cilj jesu osnovne namjene sredstava za IR koje je postavio OECD, a izražene su u 13 kategorija.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
IR	istraživanje i razvoj
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NN	Narodne novine
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
tis.	tisuća

Znakovi

-	nema pojave
...	ne raspolaže se podatkom
0,00	podatak je manji od 0,005 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Matija Škegro Vdović i Vjera Duić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr